

SCI-CONF.COM.UA

EURASIAN SCIENTIFIC CONGRESS

**ABSTRACTS OF VIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
AUGUST 9-11, 2020**

**BARCELONA
2020**

EURASIAN SCIENTIFIC CONGRESS

Abstracts of VIII International Scientific and Practical Conference

Barcelona, Spain

9-11 August 2020

Barcelona, Spain

2020

UDC 001.1

The 8th International scientific and practical conference “Eurasian scientific congress” (August 9-11, 2020) Barca Academy Publishing, Barcelona, Spain. 2020. 370 p.

ISBN 978-84-15927-31-0

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Eurasian scientific congress. Abstracts of the 8th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2020. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/viii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-eurasian-scientific-congress-9-11-avgusta-2020-goda-barselona-ispaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: barca@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 Barca Academy Publishing ®

©2020 Authors of the articles

PHILOLOGICAL SCIENCES

44. *Rahmonova Madinabonu Shuhratulla qizi, Xojisoliyeva Kamolaxon Abdulhakim qizi* 249
TO DEVELOP SPEAKING SKILLS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES TO YOUNG CHILDREN
45. *Криськів М. Й.* 253
ПОСТУПОВЕ ВИВЧЕННЯ МОРФЕМНОЇ БУДОВИ СЛОВА В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ
46. *Подановська Г. В.* 258
МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
47. *Свистун Н. О.* 265
ВИВЧЕННЯ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ МОВНОГО СПРЯМУВАННЯ «ДИНАМІКА РЕГІОНАЛЬНОГО ІМЕННИКА» У ВИЩІЙ ШКОЛІ
48. *Сніжко Н. В.* 271
МЕТАМОВА СЛОВНИКА МОВИ ТВОРЧИХ ОСОБИСТОСТЕЙ УКРАЇНИ: ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ

ECONOMIC SCIENCES

49. *Drozdovska L. O.* 278
FEATURES OF THE INTERACTION OF THE LABOR MARKET AND EDUCATION MARKET IN UKRAINE AT THE REGIONAL LEVEL
50. *Karpenko O., Turenko Ye., Karpenko H.* 284
ECOLOGIZATION IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES
51. *Senyshyn O. S.* 290
PRODUCT COMPETITIVENESS MANAGEMENT SYSTEM AND SCIENTIFIC APPROACHES TO ITS UNDERSTANDING
52. *Байгушев В. В.* 296
ГНУЧКІСТЬ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ МІНІМІЗАЦІЇ ВИТРАТ ДЛЯ ОБ'ЄДНАНИХ КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУР В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ РИНКОВОГО СЕРЕДОВИЩА
53. *Громенкова С. В.* 304
РОЗВИТОК СФЕРИ ІКТ: СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ
54. *Король М. М.* 311
АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНИХ СПІЛОК КАНАДИ
55. *Кущенко Е. И., Чуприна Е. А.* 315
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СТАТИСТИЧЕСКОГО ИЗУЧЕНИЯ УРОВНЯ И КАЧЕСТВА ЖИЗНИ
56. *Пашиковець М. О., Петропавловська С. Є.* 322
МАРКЕТИНГОВІ РИЗИКИ

ПОСТУПОВЕ ВИВЧЕННЯ МОРФЕМНОЇ БУДОВИ СЛОВА В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ

Криськів Мирослава Йосипівна,
кандидат педагогічних наук, викладач
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Вступ. Словотворення як розділ мовознавства розглядає морфемну структуру слова і способи творення слів. Так воно представлене і в шкільній програмі з української мови. Проте співвідношення між цими двома блоками відомостей належним чином не враховані. Питання морфеміки, на якій базується більшість тем власне словотворення, окреслені надто стисло і узагальнено. Хоч навіть у підручнику «Методика викладання української мови» для педучилищ сказано...., що вивчення теми «Будова слова» «викликає в учнів певні труднощі», і наведено достатньо повний їх перелік, ці факти у програмі для середніх і старших класів (а відтак і в робочих програмах викладачів) по суті зігноровано [4]. У «Програмі» знаходимо лише таке формулювання: «Корінь, суфікс, префікс і закінчення – значущі частини слова (повторення і поглиблення відомостей)» без будь-якої вказівки на те, що саме слід поглиблювати. І на це відводиться аж ... 3 години з передбачених на розділ дев'яти. Решта – на формування орфографічних умінь. Програма, зрозуміло, – орієнтир для викладачів методики і вчителів-словесників. Отже, на труднощах і усуненню їх не акцентується.

Мета дослідження. Така ситуація зумовлює труднощі в опрацюванні способів словотворення, зокрема – різновидів морфологічного способу. Адже для того, щоб усвідомити творення слова, необхідно зрозуміти взаємодію і функції всіх його компонентів. Саме це і визначає місце словотвору серед інших розділів лінгвістики – проміжне між лексикою і граматиною. Тому

відомості про морфеми є опорними для сприйняття суті процесу словотворення.

Процес опрацювання матеріалу з морфеміки і словотворення ускладнюється тим, що відомості з цих розділів переплітаються не тільки між собою, але й з іншими розділами.

Щоб виявити у складі слова морфеми, необхідно знати, до якої частини мови це слово належить (*ключ* – іменник чоловічого роду в називному відмінку чи дієслово наказового способу в 2-й особі однини), до якого воно роду (*королеві* – чоловічого чи жіночого), тобто знати дещо про частини мови. Щоб розрізнити споріднені слова і форми одного слова, треба знати, що багато частин мови можуть відмінюватись, змінюючи при цьому закінчення. Щоб зрозуміти термін «споріднені слова», треба знати, що спорідненість виявляється не у звуковому складі, а у лексичному значенні слів (*баяніст* – той, хто грає на *баяні*) і т. д. Цілий клубок взаємопов'язаних понять. А тому до розгляду будь-якої теми необхідно підходити дуже зважено, враховуючи, які передумови для її засвоєння в учнів уже є. І майже завжди доведеться мати справу зі структурними компонентами основи – морфемами.

Матеріали та методи. Зважаючи на складне переплетення відомостей з різних розділів мовознавства, навряд чи можливо (та й недоцільно!) водночас викласти усю необхідну для засвоєння інформацію з тієї чи іншої теми. Робити це треба поступово, поетапно: спершу добиватися засвоєння суті аналізованого явища у найпростішому їх варіанті, не ускладненому додатковими відомостями з інших тем і розділів, щоб «не викликати альтернативних рішень» [2, с. 131] складніші питання знайдуть місце під час опрацювання інших, пов'язаних з висвітлю вальною, тем, у процесі паралельного, принагідного чи підсумкового повторення вивченого матеріалу в наступних класах. Здебільшого це можна робити практично. Цього, до речі, вимагає дидактичний принцип наступності і перспективності.

Результати та обговорення дослідження. Розглянемо передумови свідомого засвоєння конкретних тем.

1. Споріднені слова і форми слів. В основу роботи мають бути покладені наявні в учнів з початкових класів відомості про властивість майже всіх повнозначних частин мови здебільшого у зміні закінчення (*рука – руки – рукою – руками; читаю – читаєш – читають – читай* і т. п.), зіставляючи такі форми, легко визначити в кожному ряді слів їх змінну частину. Лексичне значення слова (частини тіла людини при цьому залишаються без змін). Важливо, щоб учні усвідомили саму можливість поділу слова на закінчення, яке виражає граматичні ознаки, та основу, що містить його лексичне значення. Лише в окремих випадках, якщо в учнів є достатній для цього рівень опорних знань, можна розглядати лексеми, в основах яких відбуваються чергування звуків. Але обов'язково треба розглядати слова, у яких основа закінчується на [й] або інший м'який приголосний звук – щоб запобігти поширеним помилкам у виділенні закінчень: *-я, -єю, -ями (земля, вишня); -ють, -ять (читають, креслять)*, в яких букви *я, ю, є, ї* позначають, крім самого закінчення, ще й останній приголосний звук основи [й] або вказують на м'якість кінцевого звука основи. У цьому випадку варто застосовувати фонетичний аналіз слова: [*читай – уть, кресл' – ать*].

Для формування поняття «споріднені слова» варто використати приклади, з яких було б видно, що зміна звукового складу основи має наслідком зміну лексичного значення (*рука – рукав – частина одягу, що натягується на руку; баян – баяніст – музикант, що грає на баяні*), але при цьому зберігається близькість у значенні.

Як бачимо, на такому уроці доводиться використовувати відомості з фонетики, лексики і морфології.

2. Структурні частини основи слова. Основне завдання цього уроку – навчити учнів знаходити корінь слова, спираючись на поняття «споріднені слова». Важливо не допустити закріплення неточного визначення кореня як «спільної частини споріднених слів». Адже існують омонімічні корені, прості збіги звуків з різних морфем. Доцільно зосереджуватись на тому, що в коренях слів часто приходять чергування звуків (про що діти знають з розділу

«Фонетика») і спиратися на знання про лексичне значення слова. У процесі розгляду такого, наприклад ряду слів *школа, шкільний, дошкільник, шкілька* учні помітять, що значення кожного з нього пов'язане з школою як навчальним закладом, але спільним у звуковому складі цих слів є лише звукосполучення *шк*. Але це не корінь, бо у складі кореня непохідного слова *школ(а)* відбулися чергування *о* у відкритому складі з *і* в закритому, твердого приголосного [л] з м'яким [л']. Отже, маємо справу з варіантами кореня. Для закріплення можна розглянути *пекти – піч – печиво, везти – віз – возу*.

Другим завданням цього уроку може бути спостереження того, які ще частини слова входять до основи. На простих прикладах можна показати, що є частини слова, які стоять перед коренем і після нього.

Але знову ж на перших порах слід аналізувати слова, в основі яких є лише один префікс (*при-хід, пере-пис*) або лише один суфікс (*кон-ик□, мал-еньк-ий□*), потім – приклади, в яких є префікс і суфікс (*за-ті-нок□, за-тиш-н-ий□*).

Це певною мірою сприятиме формуванню уявлення про те, що в основі слова може бути більше префіксів або суфіксів або тих і других разом, запобігаючи такому недоліку у проведенні морфемного аналізу, як злиття кількох морфем, що стоять перед коренем (*пороз-давати, споза-ранку*) або після нього (*школ-ярка, ліс-овик□*). Доцільніше такі приклади розглядати під час опрацювання словотворення (теми «Похідні слова», «Словотвірний ряд» тощо).

Ще одна можливість для уточнення функції префіксів і суфіксів – опрацювання морфології – відмінювання деяких слів (*неб-ес-а, мат-ер-і, вовч-ен'-а, плем-ен-а*), творення форм ступенів порівняння прикметників та прислівників (*чист-іш-ий(е), як-най-чист-іш-ий(е)*) та творення повнозначних частин мови (*вода → вод-н-ий, сім → сем-ер-о, сид'-ачи, сі-вши*).

Висновки. Таким чином, більшої уваги заслуговують інші морфемні, що беруть участь в словотворенні – інтерфікс та постфікс. Може й правильно, що терміни ці у школі не вживаються. Але у практичній роботі ці морфемні варто помічати, особливо при повторенні морфеміки у 8-9 та старших класах. Так,

наприклад, варто зіставити морфемну структуру слів *кубанський* та *кубинський* (корені відповідно *кубан* та *куб*, де **ан** – частина кореня, а **ин** – позбавлена змісту прокладка між коренем *куб* та суфіксом **ськ**), слова *кубинський* та, наприклад, *ризький*, де ніякої прокладки між коренем та суфіксом нема (зате є інше цікаве мовне явище – накладання останнього звука кореня [з'], який чергується з [г], та першого звука суфікса **ськ**), чи словом *тульський*, де наслідком приєднання суфікса є лише заміна в корені твердого [л] м'яким [л'] (до речі, як і в слові *кубанський*, тільки навпаки – м'якого [н'] на твердий [н]).

ЛІТЕРАТУРА

1. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вища школа, 1985.
2. Горпинич В. О. Будова слова і словотвір. Київ : Радянська школа, 1977.
3. Кочан І. М., Захлюпана Н. М. Словник-довідник з методики викладання української мови. Вид. 2-е. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені І. Франка, 2005.
4. Методика викладання української мови / За редакцією С. І. Дорошенка. Вид. 2-е. Київ : Вища школа, 1992.
5. Наумчук М. М., Лушпинська Л. П. Словник-довідник основних термінів і понять з методики української мови. Тернопіль : Астон, 2003.
6. Яценко І. Т. Морфемний аналіз: словник-довідник. Том 1, 2. Київ : Вища школа, 1981.